

Kennisgeving voornemen en participatie Koekoeksche Waard

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft het voornemen om een verkenning uit te voeren naar de verbetering van de ecologische waterkwaliteit binnen de Koekoeksche Waard. Het gaat hier om een nationale opgave vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Een mogelijke oplossing voor deze opgave in de fysieke leefomgeving is de aanleg van een natuurvriendelijke oever in de Koekoeksche Waard. Hiervoor zal op grond van de huidige inzichten een projectbesluit worden genomen, zoals bedoeld in artikel 5.44 van de Omgevingswet die op 1 januari 2024 van kracht wordt. Met deze kennisgeving wordt iedereen geïnformeerd en uitgenodigd om mee te denken over de verkenning van oplossingsrichtingen, waaronder de mogelijke aanleg van een natuurvriendelijke oever. Ook beschrijft de kennisgeving hoe u kunt reageren en waar u informatie kunt vinden.

Wat is de opgave?

De opgave voor de Koekoeksche Waard is onderdeel van een groter programma dat Rijkswaterstaat uitvoert in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), in opdracht van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Het doel van deze richtlijn is om uiterlijk in 2027 de ecologische waterkwaliteit van onze rivieren, meren, beken, kustzones en bijbehorende grondwateren op orde te hebben. Door allerlei ingrepen in het riviersysteem ten behoeve van onder andere hoogwaterveiligheid, scheepvaart, landbouw en drinkwater is het leefgebied van veel dier- en plantensoorten verdwenen of achteruitgegaan. Met diverse maatregelen wordt het riviersysteem weer meer in balans gebracht met de natuur. Sinds 2009 zijn al verschillende maatregelen uitgevoerd. In april 2020 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat het maatregelpakket van kansrijke maatregelen geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Deze maatregelen worden nu door Rijkswaterstaat verder verkend en vervolgens tot planuitwerking gebracht. De opgave op dit deel van de Lek is het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit door het creëren van leefgebied voor verschillende dier- en plantensoorten die thuishoren in dit deel van het riviersysteem van de Lek, maar daar nu ontbreken of nog maar beperkt voorkomen. Het waarborgen van een goede waterkwaliteit is in de Nationale Omgevingsvisie aangemerkt als een nationaal belang. Een goede waterkwaliteit is nodig om het water te kunnen inzetten voor verschillende gebruiksfuncties, inclusief de ontwikkeling van natuur. Europese richtlijnen (zoals de KRW en Natura 2000) dragen hier in belangrijke mate aan bij.

Kenmerken van het gebied Koekoeksche Waard

De Koekoeksche Waard ligt aan de linkeroever van de Lek, ten westen van het dorp Ameide en ten noorden van Tienhoven. Het is gelegen in de gemeenten Vijfheerenlanden en gemeente Molenlanden en in de provincies Utrecht en Zuid-Holland. In de binnenbocht van de rivier ligt camping De Koekoek. Tussen camping en de Lek ligt een natuurgebied, onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en tevens aangewezen als Natura 2000. In het gebied komen ecologisch waardevolle natuurtypen voor zoals stroomdalgrasland, glanshaverhooiland, kruiden- en faunarijkgrasland, en dynamisch moeras. Verder is een groot deel van de uiterwaard in private eigendom en in agrarisch gebruik. De oevers van de Lek zijn zandig en lokaal begroeid met riet, ruigte of struweel en deels zijn deze versterkt met steenbestorting.

Mogelijke oplossingsrichting: aanleg van een natuurvriendelijke oever

De aanleg van een natuurvriendelijke oever kan een bijdrage leveren aan de realisatie van de KRW-opgave op dit deel van de Lek. Daarom wordt een natuurvriendelijke oever als mogelijke oplossing nader verkend. Door de oever natuurvriendelijker in te richten met minder verharding, meer natuurlijke onderwaterstructuren en door luwtes te creëren, ontstaat er meer leefgebied voor soorten als rivierrom-

bout en andere onderwaterdiertjes, water- en oeverplanten en voor vissoorten zoals winde en rivierprik. Zo vergroot de maatregel de rijkdom aan kenmerkende soorten in de rivier.

Participatie

Bij het versterken van de riviernatuur heeft Rijkswaterstaat oog voor alle relevante belangen zoals wonen, werken en recreëren en voor de mogelijkheid om kansen te benutten. De maatregelen moeten passen bij de lokale omstandigheden en ontwikkelingen in een gebied. Om tijdig te bepalen welke maatregelen bij een gebied passen, hebben we de kennis nodig van de mensen die zich verbonden voelen met het gebied. Zo kunnen we samen zoeken naar oplossingen en draagvlak. Daarom nodigen we iedereen uit om mee te denken, suggesties te doen en ideeën in te brengen, binnen de kaders van de opgave. Dat doen we door informatie te verstrekken over doelen en status, en informatie over het gebied op te halen. We zetten daarvoor onze website, www.samenwerkenaanriviernatuur.nl, in en het contact met de omgevingsmanager die de belangen van het gebied behartigt.

In opdracht van Rijkswaterstaat onderzoekt het samenwerkingsverband GROW (Arcadis, Antea Group, HKV Lijn in water en Waardenburg Ecology) de haalbaarheid van een natuurvriendelijke oever als mogelijke oplossing in de Koekoeksche Waard. In de afgelopen tijd zijn in het kader van de verkenning andere overheidsorganisaties zoals provincie Utrecht, de gemeente Vijfheerenlanden en waterschap Rivierenland al benaderd. Ook is bij particuliere grondeigenaren in het gebied relevante informatie over de Koekoeksche Waard opgehaald. Vervolgens is met behulp van diverse specialisten een gedetailleerde analyse van het gebied en een schetsontwerp opgesteld.

Waarover kunt u meedenken?

Tijdens de verkenning vergaart Rijkswaterstaat kennis over de aard van de opgave, de voor de fysieke leefomgeving relevante ontwikkelingen en de mogelijke oplossingen voor die opgave. Rijkswaterstaat vraagt iedereen middels deze kennisgeving mee te denken, suggesties te doen, ideeën in te brengen en eventuele alternatieven aan te dragen voor de mogelijke oplossing van een natuurvriendelijke oever in de Koekoeksche Waard. De aangedragen oplossingen worden door Rijkswaterstaat in redelijkheid in beschouwing genomen aan de hand van een aantal uitgangspunten. De aangedragen oplossing moet:

1. redelijkerwijs een oplossing bieden voor de genoemde KRW-opgave;
2. technisch uitvoerbaar en juridisch haalbaar zijn;
3. beheerbaar zijn door Rijkswaterstaat;
4. geen afbreuk doen aan de ruimtelijke kwaliteit en de waarden in het gebied;
5. passen binnen het vastgestelde budget en de planning die leidt tot realisatie uiterlijk in 2027.

We horen graag uw reactie op onder meer de volgende vragen:

1. Onderkent u de urgentie en het belang van de benoemde opgave?
2. Op welke manier wilt u betrokken worden?
3. Vindt u dat voor de KRW-opgave in dit gebied de juiste oplossingsrichting wordt onderzocht of heeft u nog aanvullingen of andere ideeën hierover?
4. Welke aandachtspunten heeft u voor de uit te voeren onderzoeken of inschakeling van deskundigen?

Hoe kunt u meedenken?

Iedereen kan participeren bij de oplossing voor de genoemde opgave. Gedurende het gehele project organiseren we mogelijkheden om te participeren. Op de website <https://www.samenwerkenaanriviernatuur.nl/koekoekschewaard> kunt u hier meer over lezen. Concreet voor deze fase van het project vragen wij u tot uiterlijk 20 november 2023 schriftelijk en/of mondeling te reageren op de opgave, de mogelijke oplossingsrichting en het schetsontwerp. Het schetsontwerp van de Koekoeksche Waard, waarin de optie van een natuurvriendelijke oever in beeld is gebracht, is gepubliceerd op de website. Hier kunt u ook informatie vinden over het KRW-programma en het tot op heden gevoerde proces. U kunt reageren op dit schetsontwerp en daarnaast kunt u andere ideeën, alternatieven en kansen aandragen.

Reageer schriftelijk of mondeling

U kunt op drie manieren reageren op deze kennisgeving:

1. Digitaal

Mail naar: sarn@rws.nl

2. Mondeling

Denk mee tijdens een keukentafelgesprek met de Omgevingsmanager van het gebied. U kunt contact met haar opnemen via het emailadres sarn@rws.nl.

3. Per post

Stuur een gefrankeerde brief naar:

Rijkswaterstaat

t.a.v. KRW Oost Nederland project Koekoeksche Waard Postbus 2232 3500 GE Utrecht

Wat gebeurt er met uw reactie en hoe verloopt de procedure?

U ontvangt een ontvangstbevestiging op uw inbreng. Uw inbreng wordt betrokken bij de verkenning. Als u een mogelijke oplossing voor de opgave aandraagt, heeft u de mogelijkheid de Minister te verzoeken om advies te vragen aan een onafhankelijke deskundige. De Minister beslist aan de hand van de eerder beschreven uitgangspunten of uw voorgedragen mogelijke oplossing redelijkerwijs in beschouwing moet worden genomen. Er zal voor dit project geen voorkeursbeslissing worden genomen als bedoeld in artikel 5.49 van de Omgevingswet. Na afronding van de verkenning zal in de planuitwerkingsfase een verdere uitwerking worden gedaan in een voorlopig ontwerp dat de basis vormt voor een ontwerp-projectbesluit. Dit ontwerp-projectbesluit ter inzage gelegd en hiertegen kan eenieder zienswijzen naar voren brengen. In de reactienota bij het ontwerp-projectbesluit wordt teruggekoppeld wat er met uw inbreng is gedaan. Na vaststelling wordt het definitieve projectbesluit ter inzage gelegd. Hiertegen kunnen rechtsmiddelen worden aangewend.

Meer informatie?

Op de website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl vindt u actuele informatie over het KRW-programma om op de hoogte te blijven. Op de projectpagina voor de Koekoeksche Waard (<https://www.samenwerkenaanriviernatuur.nl/koekoekschewaard>) is specifieke informatie te vinden over de opgave, nadere achtergrondinformatie over het gebied en de participatiemogelijkheden.